

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl soudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: **G. S.**
státní příslušnost Turecká republika

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-286/ZA-ZA10-ZA16-2022, ze dne 28. června 2022, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce je občanem Turecké republiky a dne 10. 3. 2022 podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný rozhodnutím specifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana

podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

2. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany u Krajského soudu v Ostravě dne 28. 7. 2022 včasnou žalobu, ve které namítal, že podle jeho stanoviska byly splněny důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu, protože by mu v případě vycestování hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona. Podle žalobce byl žalovaný povinen před vydáním rozhodnutí přihlédnout k dopadům rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, což neučinil. Žalobce zdůraznil, že v jeho kultuře je třeba si vybrat partnera ze své rodiny, alespoň se o to musí pokusit. Když mu bylo 18 let, nabídla mu rodina, aby se oženil se svou sestřenicí, což žalobce odmítl a tím si rodinu zneprátelil. Proto se rozhodl odjet studovat na Ukrajinu, kde se seznámil se svou současnou družkou, kterou představil své rodině v Turecku. Jeho otec byl proti tomuto vztahu a řekl žalobci, že si nemůže vzít křesťanku (ženu jiného náboženství). Žalobce dále poukázal na to, že v Turecku je povinná vojenská služba, žalobce však nechce být vojákem, nechce nikoho zabíjet. Pokud by nechtěl být vojákem, musel by uhradit výkupné turecké vládě ve výši 5 000 USD. Žalobce tyto peníze neuhradil, a nemůže se tedy vrátit do Turecka, jelikož mu hrozí postih. Nemůže opustit svou družku, která má psychické problémy, několikrát se pokusila zabít. Je nyní jedinou osobou, kterou žalobce má. Podle žalobce je napadené rozhodnutí rovněž v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců, protože žalovaný nezohlednil, že žalobce nespáchal trestný čin ani přestupek, žije řádným životem, délku jeho pobytu v hostitelském státě (žije v České republice od 28. 2. 2022), dále skutečnost, že neporušil žádnou povinnost, že má družku z Ukrajiny a neudělením mezinárodní ochrany s ní ztratí kontakt, jeho rodinný život, že nikdy neporušil žádné imigrační pravidlo, že má 30 let, nemá žádné zdravotní problémy a nikdy nevyužíval od České republiky žádné sociální ani jiné dávky.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a uvedl, že v řízení nebyly shledány důvody pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Za důvod pro udělení mezinárodní ochrany nelze podle žalovaného považovat službu v armádě s tím, že turecké úřady ukládají v souvislosti s vyhýbáním se vojenské službě většinou nižší tresty, než nejvyšší možný trest, kterým je odnětí svobody. V Turecku navíc existuje možnost vykoupení se ze základní vojenské služby. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany nemůže být ani zájem žalovaného na setrvání se svou družkou, protože žalobci nic nebrání, aby se se svou družkou usídlil v Turecku a pokud má problémy se svou rodinou, může hledat útočiště v jiné části země. V této souvislosti žalovaný poukázal na to, že zásah do soukromého a rodinného života může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu pouze v naprosto výjimečných případech.
4. Krajský soud přezkoumal u ústního jednání (ke kterému se žalobce nedostavil) napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s. ř. s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
5. Krajský soud dále dodává, že dne 25. 11. 2022 mu bylo doručeno podání žalobce, z jehož obsahu vyplývá, že vzal žádost o azyl zpět a stejně tak bere zpět žalobu. Zpětvzetí žaloby však krajský soud vyhodnotil jako neúčinné ve smyslu § 96 odst. 5 zákona číslo 99/1963

Sb., občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „o. s. ř.“), protože žalobu lze podle § 37 odst. 4 s. ř. s. vzít zpět pouze do doby, než o ní soud rozhodne. Rozhodující je přitom okamžik, kdy se rozhodnutí o žalobě stalo závazné pro soud (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2010 č. j. 1 As 66/2010 - 84). Krajský soud ve věci vyhlásil rozsudek již dne 7. 11. 2022 (ústním vyhlášením bez přítomnosti účastníků a současně vyvěšením zkráceného znění rozsudku na úřední desce soudu) a od toho okamžiku je vyhlášeným rozsudkem podle § 49 odst. 10 s. ř. s. vázán. Protože ke zpětvzetí žaloby došlo až poté, kdy se rozhodnutí o žalobě stalo pro soud závazné, nelze považovat zpětvzetí žaloby za účinné, o čemž bude rozhodnuto samostatným usnesením.

6. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí, kterým žalovaný nevyhověl žádosti žalobce a rozhodl, že se mu mezinárodní ochrana neuděluje.
7. Rozhodující skutkové okolnosti zjišťoval krajský soud ze správního spisu, když žádné jiné důkazy ani nebyly navrženy. Podává se z něj, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 10. 3. 2022 a dne 21. 3. 2022 k ní poskytl základní údaje. Uvedl mimo jiné, že je Kurd (národností), není členem žádné politické strany ani politické skupiny, náboženským přesvědčením je muslim, je svobodný, má ukrajinskou přítelkyni, v Turecku byl naposledy 20. 2. 2022, pak odletěl zpět na Ukrajinu, kde dlouhodobě studoval, ale když začala válka s Ruskem, tak se rozhodl utéct do České republiky. Na Ukrajině měl vyřízený dlouhodobý pobyt za účelem studia. Žil v Charkově a studoval práva. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že si našel na Ukrajině dívku (křesťanku) a kdyby se s ní vrátil domů, nepřijali by ji a chtěli by, aby si vzal nějakou jejich dívku. Dalším důvodem je, že nechce nastoupit na povinnou základní vojenskou službu, snaží se jí dlouhodobě vyhýbat a dostal již i finanční pokutu za její nenastoupení. Dále uvedl, že je Kurd, ti se nemají v Turecku dobře a nemohou se plně projevovat. Jiné důvody k žádosti o mezinárodní ochranu nemá. Téhož dne proběhl se žalobcem pohovor, při kterém mimo jiné uvedl, že ukrajinskou partnerku byl představit rodině v Turecku, byl s ní doma dva a půl měsíce, žili pohromadě. Rodině se přítelkyně nelíbila, ta kvůli tomu brala antidepresiva a byla ve stresu. Otec s matkou na ni hleděli přes prsty, nesedli si, konvertovat na islám nechtěla. Hlavním problémem je ale vojna, nechce tam, a když se do Turecka vrátí, bude ji muset odsloužit. K dotazu na možnost vykoupení z vojny žalobce uvedl, že by to šlo, ale i přesto je tam nutnost být asi 14 dní v nějakém středisku. Na vojnu však zkrátka nechce, nechce nosit zbraň, je náturou vyjednávač, ne voják. Základní vojenská služba trvá v Turecku 6 měsíců a může být poslán kamkoliv v Turecku. K dotazu ohledně problémů se státní správou žalobce uvedl, že s výjimkou vojenské správy žádné neměl, ale Kurdy pořád lustruje policie, když si jej před 2 měsíci všimla policejní hlídka, hned po něm chtěla doklady. Žalovaný shromáždil další podklady, a to Informaci odboru azylové a migrační politiky (OAMP) z května 2021 nazvanou „Turecko - Politická a bezpečnostní situace v zemi“, Informaci Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska (překlad pod hlavičkou OAMP) - „Základní vojenská služba“, červenec 2019, Zprávu ČTK ze dne 19. 4. 2019 s názvem „Rusko a Ukrajina se přetahují o Erdogana“, Zprávu ze zjišťovací mise Ministerstva vnitra Velké Británie - „Turecko: Kurdové, Lidová demokratická strana (HDP) a Straka kurdských pracujících (PKK)“ publikovanou v říjnu 2019, informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 13. 11. 2020 o tureckých občanech kurdského původu, zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) nazvanou „Přehled údajů o zemi za rok 2020 - Turecko“ a Zprávu Organizace pro bezpečnost a spolupráci

v Evropě (OBSE) z února 2022 o tureckých policejních orgánech. Žalobce se seznámil s podklady dne 26. 4. 2022 (za přítomnosti tlumočníka) a nic dalšího k nim neuvedl. Poté rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

8. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný předně uvedl, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Dále žalovaný s odkazem na informaci MZV o tureckých občanech kurdského původu uvedl, že podle platné Ústavy jsou všichni obyvatelé Turecka považováni za příslušníky jednoho tureckého národa, všem občanům je zaručena rovnost, zakazuje se diskriminace na základě jazyka, rasy, barvy pleti, pohlaví, politického názoru, filozofické víry, náboženství či sekty, nebo jakékoliv jiné obdobné příslušnosti. Z dostupných informací podle odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by Kurdové byli v Turecku obecně příznačným způsobem znevýhodňováni nebo jim byla omezena svoboda slova. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že se žalobci v jeho vlasti neděje příkoří založené na jeho etnickém původu, pro které by musel žádat o mezinárodní ochranu. Žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí zabýval také vojenskou službou žalobce a konstatoval, že snaha vyhnout se nástupu do armády na povinnou základní vojenskou službu není sama o sobě důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, zejména pokud se tato povinnost týká obecně obyvatel dané země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženské vyznání či politické přesvědčení, či z jiných důvodů zaměřených pouze na určitou skupinu obyvatelstva. Žalovaný poukázal mimo jiné na „Protokol týkající se právního postavení uprchlíků“, podle kterého člověk není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje. Dále žalovaný s odkazem na informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska uvedl, že v praxi ukládají turecké autority v souvislosti s vyhýbáním se základní vojenské službě většinou nižší tresty, než je trest nejvýše možný (odnětí svobody), navíc v Turecku existuje také možnost vykoupení ze základní vojenské služby, o čemž je žalobce (jak plyne z pohovoru) obeznámen. Žalovaný rovněž zmínil potencionální problémy v armádě ve vztahu k vojákům, kteří nejsou nakloněni Kurdům s tím, že v takovém případě je třeba, aby se žalobce obrátil na své nadřízené, složky vojenské policie a justice, které mají za úkol podobná tření a nevraživosti mezi vojky autoritativně řešit. Obavy žalobce z povolání k výkonu základní vojenské služby v turecké armádě žalovaný s ohledem na informace o podmínkách jejího výkonu nepovažoval za vážnou újmu. Dále žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že snaha žalobce o setrvání na území v České republice důvod pro udělení azylu nenaplňuje. Žalobci nic nebrání, aby se i se svou přítelkyní usadil v Turecku a pokud pociťuje problémy v místě svého posledního bydliště, může pro sebe a svoji dívku hledat útočiště v jiném místě své vlasti.
9. Jak vyplývá z reprodukované části správního spisu, tak žalobce ve správním řízení uváděl tři důvody, pro které by mu měla být udělena mezinárodní ochrana. Jednak se jedná o vztah s ukrajinskou dívkou, kterou jeho rodina nepřijala, dále nesouhlas s vojenskou službou a nakonec kurdský původ. V žalobě pak již zmiňoval pouze první dva důvody. Nutno dodat, že samotná žaloba je velice kusá a žalobce v ní prakticky nereaguje na důvody napadeného rozhodnutí.
10. Pokud jde o vztah žalobce s ukrajinskou přítelkyní a nesouhlas jeho rodiny s tímto vztahem, tak tyto skutečnosti, i kdyby byly prokázány, žádný azylově relevantní důvod

nevystihují. Žalovaný se přitom těmito okolnostmi na straně 4 odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně zabýval a srozumitelně vysvětlil žalobci, z jakých důvodů jeho vztah s přítelkyní nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, včetně toho, že žalobce se může se svou přítelkyní usadit kdekoli v Turecku. Se závěry žalovaného krajský soud souhlasí a v plném rozsahu na ně odkazuje, když nad jejich rámec nemá co dodat. Ani žalobce přitom na závěry žalovaného prakticky nereagoval a v žalobě pouze opakuje svá tvrzení ze správního řízení, aniž by tvrdil cokoli nového, snad jen s výjimkou psychických problémů jeho přítelkyně. Ani ty však nic nevypovídají o tom, že by zde byly azylově relevantní důvody, pro které se žalobce nemůže vrátit i se svou přítelkyní do země původu.

11. Takovým důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není sama o sobě ani neochota žalobce absolvovat vojenskou službu. K otázce odmítání výkonu základní vojenské služby se Nejvyšší správní soud vyjádřil zásadním způsobem již v rozsudku ze dne 29. 3. 2004 č. j. 5 Azs 4/2004-49, ve kterém uvedl, že: *„Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.“* Samotné odmítání vojenské služby tak odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Aby mohlo být takové odmítání základní vojenské služby azylově relevantní, muselo by se opírat o konkrétní vážné důvody (např. zdravotní, reálně projevené politické nebo náboženské přesvědčení), které se však v případě žalobce z žaloby ani správního spisu nepodávají. Žalobce podle obsahu správního spisu svou neochotu absolvovat vojnu odůvodňoval tím, že nechce zabíjet, nosit zbraň a je náturou vyjednávač. Jedná se sice o pochopitelné a na první pohled i logické důvody, ale tyto nelze bez dalšího považovat za oprávněné pro odmítání povinné základní vojenské služby nebo dokonce za důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud má příslušný stát zavedenou povinnou základní vojenskou službu, což je obecně považováno za zcela legitimní požadavek státu kladený na jeho občany, tak ji logicky nelze vztahovat pouze na osoby, které mají kladný vztah ke zbraním. Podstatné však je, že žalovaný se vojenskou službou v Turecku včetně možnosti „vykoupení“ z ní podrobně zabýval na straně 4 napadeného rozhodnutí a uzavřel na základě shora uvedených zjištění učiněných z Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska z července 2019, že obavy žalobce z výkonu vojenské služby nepovažuje za vážnou újmu pro žalobce. Uvedené informace, které mají oporu ve správním spise, a žalobce je v žalobě relevantním způsobem nezpochybnil, ani na ně konkrétně nereagoval, přitom také krajský soud považuje za dostačující pro závěr, že obavy žalobce z výkonu vojenské služby nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.
12. Nad rámec výše uvedeného krajský soud dodává, že podle ustálené rozhodovací praxe správních soudů nedosahují obtíže spojené s příslušností ke kurdské etnické skupině bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona, nejedná-li se o osoby politicky činné nebo osoby zapojené do neúspěšného převratu v roce 2016 (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 9. 2020 č. j. 6 Azs 203/2020-28, ze dne 30. 4. 2020 č. j. 7 Azs 127/2019-54). Žalobce v žalobě ani ve správním řízení žádné

takové skutečnosti netvrdil, naopak uvedl, že není členem politické strany ani skupiny, nezmínil žádné politické aktivity ani své zapojení do pokusu o převrat v roce 2016.

13. Krajský soud uzavírá, že žaloba důvodná není, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
14. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s.; žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovaný se u jednání práva na náhradu nákladů řízení vzdal. Proto krajský soud nepřiznal právo na jejich náhradu žádnému z nich.
15. V posledním výroku krajský soud vyslovil, že stát (Česká republika) nemá právo na náhradu nákladů řízení (tlumočeného), protože náklady státu spojené s přibráním tlumočnicka k tlumočení pro účastníka cizí státní příslušnosti patří mezi náklady spojené s uplatněním práva účastníka řízení jednat před soudem ve své mateřštině (§ 18 odst. 1 o. s. ř.) a jejich náhradu nelze uložit k tíži účastníků řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 7. listopadu 2022

JUDr. Martin Láníček
samosoudce